VERBORGEN VUILING

Wat is het probleem?

Consumenten beïnvloeden de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater door gedrag en gebruik van producten in en om het huis. Ze gebruiken bijvoorbeeld niet-duurzame bouwmaterialen bij verbouwingswerkzaamheden, verwerken geïmpregneerd hout of plaatsen zinken ornamenten in de tuin. Maar ook de auto wassen of de hond uitlaten dragen bij tot vervuiling van het water. Sommige verontreinigingen spoelen direct weg naar omliggend oppervlaktewater, zoals chemische bestrijdingsmiddelen op verhardingen, andere bereiken het water via een omweg. De riolering bijvoorbeeld transporteert het water naar de rioolwaterzuivering, waar niet alle stoffen worden afgebroken en alsnog in het oppervlaktewater terechtkomen.
Hoe kwetsbaarder het watersysteem, des te meer aandacht het gedrag van de consument moet krijgen. Het afkoppelen van de hemelwaterafvoer van de riolering maakt het plaatselijke watersysteem kwetsbaarder voor verontreinigingen. Vandaar dat er bij nieuwbouwwijken als Leidsche Rijn, Vathorst en IJburg extra aandacht is voor een goede informatievoorziening naar de nieuwe bewoners, waardoor ze het water zorgvuldig en bewust gebruiken.

Oplossingen en alternatieven

Lood, gebruikt in loodslabben, kan worden vervangen door DPC-folie, gewapend aluminiumgaas, gewapend kunststof (EPDM) of gewapend bitumen. Voor zink in dakgoten zijn getimmerde goten met EPDM-bekleding, gecoat staal, aluminium goten en een zelfdragende constructie van polyester een goed alternatief.

• Er zijn alternatieven voor een zinken goot.

• Verduurzamingsmiddelen zijn slecht voor het milieu.

In plaats van zink en koper voor schuine of platte daken kunnen dakpannen, leien of golfplaten van vezelcement of kunststofplaten worden gebruikt. Voor koperen drinkwaterleidingen zijn goede kunststofsystemen beschikbaar.
Geïmpregneerd tuinhout kent een goed alternatief in duurzaam Europees hout, vooral kastanje, lariks en acacia. Ook is verduurzaamd hout met milieukeur verkrijgbaar en vuren of grenen hout dat is verduurzaamd met milieuvriendelijke middelen. Voor beschoeiing en erfafscheidingen kunnen wilgentenen, riet, acacia, gerecycled hout, groene haag, bamboe, kokos of heide zonder problemen worden gebruikt.
Consumenten kunnen ook op andere gebieden hun bijdrage leveren. Zo belasten centrale autowasplaatsen het milieu minder dan dat iedereen afzonderlijk zijn auto wast. En honden kunnen beter op één centrale plaats worden uitgelaten dan verspreid door de wijk, mits die plaats niet is aangelegd langs wadi's en waterkanten.

• Afkoppelen van de hemelwaterafvoer van het riool vraagt gedragsverandering van de bewoner

Kansen

Voorlichting van de consument is een belangrijke stap. Zo kunnen bewoners van nieuwbouwprojecten worden geïnformeerd over de kwetsbaarheid van het watersysteem en tegelijkertijd worden voorgelicht over alternatieve materialen en toepassingen. Nieuwe afkoppelprojecten en nieuwbouwprojecten zijn vaak goede en logische gelegenheden om de bewoners te informeren.

Voor chemisch afval is in de meeste gemeenten een centrale opvang geregeld. Afvalwijzers kunnen consumenten informeren over afhaaldata en –plaatsen en laten weten welke middelen niet door gootsteen of toilet mogen worden gespoeld. Gemeenten kunnen bovendien in algemene zin wijzen op correcte inzameling van huisvuil en klein chemisch afval.
Bij de onkruidbestrijding vervult de gemeentelijke overheid een voorbeeldfunctie. Een goede voorlichting over een milieuvriendelijk onderhoud van stoepen en plantsoenen kan voorkómen dat de bewoners zelf met chemische middelen in de weer gaan. Vooral als een gemeente overschakelt van chemische naar niet-chemische onkruidbestrijding is een goede informatieverstrekking belangrijk.
Schoon water draagt bij aan een aangename leefomgeving. Mooi, helder water om te drinken en te gebruiken kan een prikkel zijn om het gedrag van de consument te veranderen.

Voorbeelden

In het Duurzaam Huis Leidsche Rijn is te zien hoe in en om het huis duurzame materialen kunnen worden toegepast. Ook de kluskaarten, met informatie over duurzame verbouwingen, zijn praktische voorbeelden.

VERDER LEZEN

- **Milieu centraal**
  www.milieucentraal.nl
- **Verbouwwijzer**
  www.verbouwwijzer.nl
- **Duurzaam huis Leidsche Rijn**
  www.duurzaam-huis.nl
- **Kluskaarten**
  www.bouwwijzer.nl
- **Doen en laten rond het watersysteem, projectbureau Leidsche Rijn**
  www.leidscherijn.nl, zoek op 'doen en laten'
- **Handige boekjes met tips voor huis en tuin**
  www.roodbont.nl

VERBORGEN VERVUILING

CONSUMENT

Consumenten beïnvloeden de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater door gedrag en gebruik van producten in en om het huis. Ze gebruiken bijvoorbeeld niet-duurzame bouwmaterialen bij verbouwingswerkzaamheden, verwerken geïmpregneerd hout of plaatsen zinken ornamenten in de tuin. Maar ook de auto wassen of de hond uitlaten dragen bij tot vervuiling van het water.

VERBORGEN VERVUILING
VERONTREINIGING van water door kleine bronnen